

[Kjeld Olesen.]

Inden for arbejdsmarkedet har udgangspunktet været den skitse, som forligsmanden udarbejdede. Den har en rimelig indbygget balance bekræftes af, at begge parter indtog den samme, ganske vist negative, holdning til den. Det kan naturligvis være fristende under behandlingen her i folketinget at rette her og dér. Det gælder også socialdemokratiet. Men det vil være forkert, og det vil med det samme skabe tvivl om det mulige i at nå tilstrækkeligt holdbare løsninger, også fordi der er adskillige positive ting i denne skitse, bl. a. bevarelse af den automatiske dyrtidsregulering.

Når det drejer sig om øvrige områder af samfundet, kan man næppe påvise noget væsentligt, der er holdt udenfor. Der er helhed i forslagene. For avancer, udbytter osv. vil der naturligvis altid være det spørgsmål, der hedder den nødvendige kontrol. Jeg håber, udvalgsarbejdet vil bekræfte, at der er en fornuftig balance mellem den tilstrækkelige kontrolmulighed og så dette, at systemet skal kunne fungere uden et stærkt udbygget bureaukrati.

Jeg noterer også, at der er tænkt på folke-, invalide- og enkepensionisterne, der til efteråret får erstatning for den dyrtid, der har fundet sted, og som til næste år får normal regulering i forhold til forbedringerne på arbejdsmarkedet.

Til sidst: det, vi står over for, er en usædvanlig situation. Jeg vil gerne understrege statsministerens ord om, at det, der nu sker, ikke betyder, at selve den frie forhandlingsret mellem arbejdsmarkedets parter har spillet fallit. Den, der kender lidt til arbejdspladsernes og fagbevægelsens forhold, vil vide, at det vil være et stort tab for samfundet, hvis vi lader hånt om traditionen med de frie forhandlinger. Det, der nu forestår, er derfor lidt af et brud med et princip. Mange socialdemokratiske tillidsmænd på arbejdspladserne vil opleve, at de, der altid skal boltre sig i situationer, der er alvorlige, også vil gøre det denne gang. Til disse socialdemokratiske tillidsmænd vil jeg sige: I skal stå ved princippet om at fastholde de frie forhandlinger — det gør vi også — men i denne situation er der ingen anden mulighed end en politisk løsning. En konflikt som den, der her er lagt op til, vil ingen, bortset fra dem, der ønsker et kaotisk og et svækket

samfund, kunne opfatte som en acceptabel løsning.

Det er de hårde kendsgerninger, og de er svære at komme udenom. Vi ønsker at se disse hårde kendsgerninger i øjnene. Vi ønsker, at der skal ske noget i et folketing, der i virkeligheden ikke har handlet i adskillige måneder. Det giver især et ansvar for regeringspartiet, det giver et ansvar for alle partier, det giver også et ansvar uden for denne sal.

Christophersen (V):

Den usikkerhed, der nu i månedsvis har præget produktion og beskæftigelse på grund af den uafklarede overenskomstsituation og på grund af de uafklarede omkostningsforhold i erhvervslivet, må nu bringes til ophør, og det må ske hurtigst muligt.

På statsministerens tale har vi i dag forstået, at det synspunkt omsider også er blevet accepteret af socialdemokratiet. Jeg vil sige, at megen usikkerhed kunne have været undgået, hvis socialdemokratiet allerede i december måned havde indset det rigtige heri, for som bekendt meddelte arbejdsmarkedets to parter allerede den 29. november den forrige regering, at deres forhandlinger var inde i et dødvande, og at der ikke hos dem var nogen forventning om, at de kunne nå frem til et forlig. Det var jo baggrunden for, at venstre-regeringen fremsatte sin helhedsplan den 3. december. Hvis der under folketingets første behandling af disse forslag havde været udsigt til, at de kunne gennemføres, var den usikre situation, vi nu står i, ikke opstået, så ville usikkerheden have været ophævet for længst, og det ville være sket på et grundlag, som ville have været bedre for beskæftigelsen end det, vi nu står med.

Ikke mindst fra socialdemokratiets side rettede man dengang voldsomme beskyldninger mod den daværende regering for at ville gribe ind i arbejdsmarkedets forhandlinger, men jeg tror, at de forløbne 3 måneders mangel på forhandlingsresultater har vist os, at det var den daværende regering, der anlagde den rigtige vurdering. De fortsatte forhandlinger gav ikke noget resultat, og derfor står folketinget i dag over for kravet om et indgreb.

Det indgreb, som regeringen i dag har foreslået, er imidlertid efter vores opfattelse